

بِسْمِ اللَّهِ

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

روان‌شناسی و مشاوره

چرا درس نمی‌خوانیم؟

دکتر مهدی اسماعیل تبار

انتشارات اسماعیل تبار

روان شناس و مشاوره چرا درس نمی خوانیم؟

نویسنده: مهدی اسماعیل تبار

ویراستار: ویدا فرزین

طراح جلد: اعظم راستی

ناشر: انتشارات اسماعیل تبار

مدیر اجرایی: مهندس مرتضی جهانشاهی

قطع کتاب: رقعی

نوبت چاپ: پنجم - بهار ۱۴۰۰

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپ خاتم نو

تیراژ: ۵۰۰

مهدی عنوان و نام پدیدآورنده: اسماعیل تبار، سرشناسه:

مشخصات نشر، تهران، اسماعیل تبار مشخصات ظاهری: ۹۷ ص

وضعیت فهرست نویسی فیفا شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۹۰۲-۷-۸-۰

دیویی: ۳۷۱/۲۹۱۳ کتاب شناسی ملی ۴۷۳۰۴۴

نشانی: خیابان بهشتی - خیابان پاکستان - پلاک ۲۸ - واحد ۳

شماره تماس: ۰۲۱-۸۸۵۴۶۶۹۸-۸۸۷۳۰۲۰۱ کد پستی ۱۵۳۱۷۴۴۸۱۴

آدرس ما در شبکه های DR_Esmaeiltaba

www.dresmaeiltabar.com | اجتماعی

فهرست

مقدمه	۷
بابا نان داد	۱۱
برای شروع، چه کار کنیم؟	۱۲
ورود قاچاقی به دنیای بزرگسالی	۱۵
اشتباهات والدین	۱۷
شبکه‌های اجتماعی و افت تحصیلی	۱۸
افت تحصیلی دانش‌آموز کم برخوردار	۲۰
چرایی دوست نبودن والدین با بچه‌ها	۲۲
درس خواندن برای آینده خود	۲۴
واکنش‌های نادرست والدین	۲۷
دانش‌آموز این خانواده درس خوان می‌شود	۲۹
تجربه‌های خطرناک	۳۲
چگونه با دانش‌آموز خود صمیمی شویم؟	۳۶
انواع درس نخواندن‌های دانش‌آموزان	۴۱
عوامل کاهش علاقه به درس	۴۱
بعباد نیمه‌دانی ما بر سرها	۴۱

- چند کار مثبت در برابر درس نخواندن ۶۲
- انگیزه درس نخواندن ۶۶
- چند اشتباه برخوردی برای درس نخواندن ۷۲
- راهکارهای ساده جهت تغییرات شرایط ۷۶
- درس نخواندن یک نشانه است ۸۰
- دانش آموزان درس خوان، آینده مطمئن ۸۵
- چرا درس نمی خوانیم؟ ۸۷
- منابع ۹۵

تقدیرم به

- دانش آموزی که می‌خواهد مثل گذشته نباشد.
- معلمی که می‌داند؛ دنیا با رگشت اعمال ماست. پس با فرزندان مردم، مانند بچه‌ای خود با مهربانی رفتار می‌کند.
- مدیر مدرسه‌ای که تنها به دنبال درآمزی نیست.
- به موسسات (...) که در طول دو دهه گذشته از کنگور و استرس بچه‌ها میلیاردها تومان درآمد کب کرده‌اند.
- معلم شریفی که با سلیبی صورت خود را سرخ کرده و از جایگاه اجتماعی مطلوبی برخوردار نیست.
- والدینی که می‌دانند اولین نگاه جهت تاثیر مثبت؛ رفاقت با فرزندان و درک تفاوت‌ها و علائق درونی آنهاست.
- پدر و مادرهایی که فراموش نمی‌کنند بچه‌ها مجبور نیستند؛ آرزوهای اجرا نشده ایشان را «یدک کشیده» و در زندان خواسته‌های آنها، اسیر باشند!

مقدمه

تجربه زندگی موبایلی در عصر سایبر، نشان می‌دهد که نسبت به دو یا سه دهه گذشته، بسیاری از جنبه‌های زندگی دانش‌آموزی یا دانشجویی فرزندان ما تغییر پیدا کرده است. بچه‌ها دیگر مثل گذشته نیستند! آنها حتی در اتاق شخصی خود نیز می‌توانند با دنیا، مرتبط باشند. اشتباه نکنید به هیچ وجه نگاه سلبی، پرازیتی یا فیلتری به موضوع دنیای سایبر نداشته و ندارم اما به هر حال بزرگترین دغدغه والدین در عصر جدید، چگونگی فرایند فرزندپروری و چرایی کم شدن انگیزه و رغبت دختران و پسران نوجوان یا جوان به درس و کلاس است؟!

بسیاری از خانواده‌های ما، به علت غفلت‌زدگی و نیمه‌دانی، زمانی متوجه وجود اختلالات ذهنی و روانی و رفتاری در عملکرد فرزندان خود می‌شوند که زمان مفید زیادی از دست رفته است. بررسی آسیب‌های اجتماعی سه دهه اخیر در جامعه ایران، نشان می‌دهد که متأسفانه ناهنجاری‌ها بیش از هر زمان دیگر؛ ۱- زنانه‌تر ۲- نوجوانانه‌تر، شده است.

درس نخواندن یک دختر یا پسر دانش آموز دلایل متعدد فردی، خانوادگی و آموزشی دارد. اشکال جدی در دور بودن فضای اتاق فکر مدرسه و خانه از دنیای درون ذهن نوجوان دانش آموز است.

کم مهارتی والدین از واقعیت های پنهان دانش آموز هزاره سومی و علائق او نیز دشواری موضوع را بیشتر می کند. به نظر اینجانب در راستای جهانی شدن ارزش ها و هنجارهای سبک زندگی جامعه جهانی که به واسطه دنیای مجازی رقم خورده است؛ اکنون دانش آموز ژاپنی، هندی، چینی، کره ای، اروپایی، آمریکایی، کانادایی، استرالیایی، روسی و ایرانی در بسیاری از عملکردهای زیستی، ذهنی و روانی خود، بیش از پیش شبیه به هم شده اند.

آنچه موجب عقب ماندگی ساختار آموزشی و برنامه ریزی درسی مدارس و خانواده های ما شده؛ تاکید بر محفوظات و نمره گرایی جهت قبولی در فلان رشته دانشگاهی است. نمی توان بدون توجه به انگیزه های شخصی، گروه همسالان و دنیای درون ذهن دختر یا پسر دانش آموزمان برای آینده علمی یا اجتماعی او تصویر روشنی را ترسیم کنیم.

خوشبختانه در طی سال‌های اخیر بسیاری از خانواده‌ها و خود دانش‌آموزان متوجه ابزار سرمایه‌دار شدن گروه اندک از افراد و موسسات به ظاهر رسمی یا زیرزمینی که سالیانه هفت هزار میلیارد تومان، رفت و برگشت پولی صنعت کنکور را با شدیدترین اختلالات روانی برای بچه‌های ما رقم زده‌اند، شده و سعی بر اصلاح روند آموزشی نزدیکان خود داشته‌اند.

افت تحصیلی و نداشتن انگیزه برای درس خواندن، بسته به شخصیت هر دانش‌آموز، متفاوت و منحصر به فرد است اما در این کتاب با زبان ساده و براساس تجربیات شخصی و نیز صدها مراجعه والدین و دانش‌آموزان درگیر به مساله مورد نظر، توجه شده است.

DVD یادگیری، DVD دنیای سایبر ۱ و ۲ به همراه کتاب روان‌شناسی و مشاوره دانش‌آموزی و این کتاب در کنار دفتر حل مساله و برنامه‌ریزی، مجموعه‌ای مناسب از محصولات مکتوب و تصویری ماست که می‌تواند چراغ راه تک تک دانش‌آموزان و والدین دردمند ایشان باشد.

در پایان یادآور می‌شوم اکنون و هر زمانی که سال‌های مردودی دبیرستانم را مرور می‌کنم؛ یقین حاصل می‌کنم که

هیچ چیزی حتی درس و شب امتحان نیز ارزش استرس داشتن و افسردگی را ندارد.

آمار بالای خودکشی یکصد دانش‌آموز که متأسفانه اغلب از اعلام تعداد دقیق و کیفیت وقوع و چرایی آن در رسانه‌های رسمی، توسط مسئولین به ظاهر آگاه و دلسوز جلوگیری می‌شود؛ نشان می‌دهد که درس خواندن به هر بهای ارزش ندارد و البته یکی از راحت‌ترین راه‌های رشد و پیشرفت برای فرزندان خانواده‌های متوسط و ضعیف (مانند اینجانب) و دست یافتن به جایگاه اجتماعی مطلوب، تنها درس و ارتقاء علمی است اما نه به اجبار و استبداد خانوادگی یا مدرسه ... بلکه با انگیزه و خواست قلبی خود دانش‌آموز...

همدی اسماعیل تبر

زمستان ۹۶